

LIBERECKÝ KRAJ

- 1 Určete polohu kraje v rámci České republiky.
- 2 Zjistěte, kolik obyvatel má Liberecký kraj.
- 2 Se kterými ostatními kraji Liberecký kraj sousedí? Sousedí i s některým jiným státem? Pokud ano, se kterým?
- Popište znak kraje.
- 3 Třetí pole znaku zobrazuje typickou siluetu Ještědu. Stříbrná barva má symbolizovat nejen pěstování zimních sportů, ale také sklářskou tradici, která se v kraji rozvíjí již od středověku. Modrá barva má představovat vodstvo kraje.

Krajské město Liberec

Liberec je důležitým správním, kulturním a průmyslovým centrem a univerzitním městem.

- 3 Zjistěte, kolik fakult má Technická univerzita v Liberci (TUL) a kterými obory se na nich studenti zabývají.

liberecká radnice

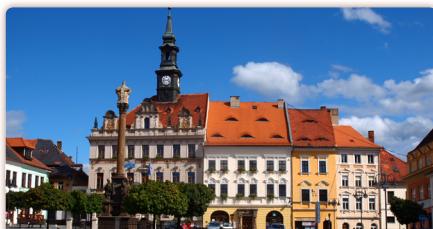
rektorát TUL

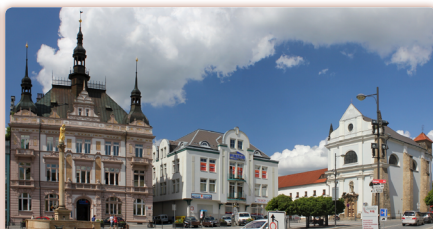
valdštejnské domky

Další významná města

Dalšími významnými městy jsou Česká Lípa, Turnov, Jablonec nad Nisou a Semily.

Česká Lípa

Turnov

Jablonec nad Nisou

Semily

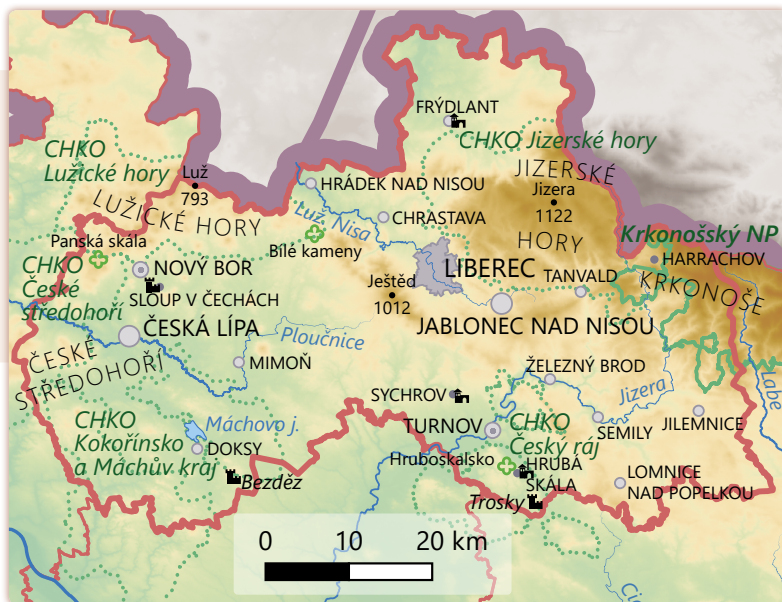
- 3 Společně jmenujte další města ve vašem kraji.

Povrch a vodstvo

V severozápadní části kraje při hranicích s Německem leží **Lužické hory**, v severovýchodní části se při hranicích s Polskem rozkládají **Jizerské hory**, do kraje zasahují částečně i **Krkonoše**. V jižní části kraje se rozprostírá **Česká tabule**.

Nejvýznamnější řekou kraje je **Jizera**, význačné jsou i řeky **Ploučnice** a **Nisa**.

- 3 Vyhledejte nejvyšší horu kraje.
- 3 Vyhledejte Nisu a určete, kterým významným městem protéká a do kterého státu pokračuje.
- 3 Vyhledejte významnou vodní nádrž.
- 3 Vyhledejte prameny výše zmíněných řek.

Zemědělství

Pěstují se zde méně náročné plodiny, např. oves nebo píce. Významnější je živočišná výroba.

- 3 Na zemědělské výrobě v tomto kraji vysvětlíte, jak přírodní podmínky ovlivňují zemědělství.

Průmysl

Tradiční průmyslová odvětví kraje dnes zastupuje už jen **sklářství** a proslulá výroba bižuterie. Významné je také **strojírenství**.

- 3 Zkuste společně vysvětlit, co je to bižuterie. Napovědět vám může pan Lustig z filmové pohádky *Lotrando a Zubejda*.

- 4 Zjistěte příklady průmyslových podniků ve vašem kraji.

Kulturní památky

V kraji se nachází mnoho zámků, hradů a jiných kulturních památek.

5 K památkám přiřaďte správné označení: a) hrad Bezděz, b) zámek a hrad Frýdlant, c) Ještěd, d) zámek Hrubá Skála, e) skalní hrad Sloup, f) zámek Sychrov, g) hrad Trosky.

Navštívili jste tyto památky? Které další kulturní památky vašeho kraje znáte?

Přírodní krásy

6 Zopakujte si, proč jsou některé oblasti zvláště chráněné.

V kraji najdeme krásné skalní město **Hruboskalsko**. Zajímavé jsou také další skalní útvary – Bílé (Sloní) kameny nebo Panská skála, která připomíná zkamenělé píšťaly varhan.

Hruboskalsko

Panská skála

Bílé kameny

Které chráněné krajinné oblasti se v kraji nacházejí nebo do něj alespoň částečně zasahují?

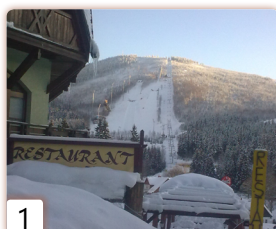
Vzpomenete si, ve které filmové pohádce jste Panskou skálu viděli?

Rekreace

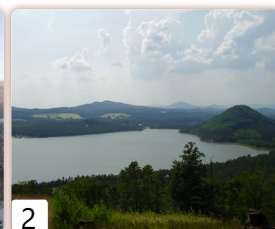
7 Vyluštěním přesmyčky získáte název města, které je oblíbeným lyžařským střediskem: CHOVRACHAR (1).

Zjistěte, o který typ vodní nádrže se v případě Máchova jezera (2) jedná, kdy bylo založeno a po kom se dnes nazývá.

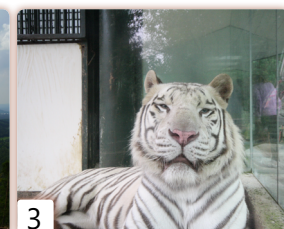
Symbolem Zoo Liberec i města Liberec bývali řadu let bílí tygři (3). Zoo se však rozhodlo v chovu nepokračovat, protože jeho úkolem má být záchrana ohrožených živočišných druhů. Bílí tygři však nejsou ani zvláštním živočišným druhem, ke své barvě byli vyšlechtěni, proto řada z nich trpí zdravotními potížemi.

1

2

3

Známí rodáci

8 Společně zkuste určit významného rodáka vašeho kraje.

Narodil jsem se v Liberci. Za první republiky jsem patřil k nejpoblárnějším hercům, říkali mi Král komiků. Můžete mě znát třeba z filmové pohádky *Byl jednou jeden král*, kde jsem hrál rádce Atakdale. Kdo jsem?

Připravte podobné hádanky o dalších známých osobnostech pocházejících z vašeho kraje (např. Oldřich Kaiser, Pavel Liška, Zuzana Hejnová, Petr Nedvěd, Gabriela Koukalová).

V Liberci se narodil a žil první automobilista v Čechách Theodor von Liebig [fon líbig]. V roce 1893 si koupil automobil Benz Victoria, s nímž později podnikl první dálkovou jízdu (939 km za šest dní) v dějinách automobilismu.

Krajské město: **Liberec**

Další města: **Česká Lípa, Semily, Jablonec nad Nisou, Turnov**

Povrch: **Lužické hory, Jizerské Hory, část Krkonoš, Česká tabule**

Řeky: **Jizera, Ploučnice, Nisa**

- Jmenujte plodiny, které se zde pěstují.
- Jmenujte typy průmyslu zastoupené v kraji.

- Jmenujte příklady kulturních památek kraje.
- Jmenujte příklady přírodních krás kraje.

Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

VLASTIVĚDA 4

POROZUMĚNÍ V SOUVISLOSTECH POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS

kde žijeme

učebnice pro 4. ročník základní školy

Jazyková spolupráce: Mgr. Lenka Bičanová, Ph.D.; Bc. Denisa Řeháčková

Odpovědná redaktorka: Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

Redakční spolupráce: Ing. Mgr. Martin Janáček

Fotografie: archiv NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.; Matěj Bařha (k); Björn Ehrlich (i); Zdeněk Fiedler (n, o); Frettie - Jiří Sedláček (u); GrzegorzDublin (s); Michael Kümmling (t); Lutz Maertens (r); Magda.pp (p); Jiří Pohlídal (l); Rawac (c); Miloslav Rejha (f, h); SchiDD (g); Simy27(j); Thalion77~commonswiki (d); Tomáš Urban (a); VitVit (b, e)

Grafická úprava: Lucie Kotrlová

První vydání (2021)

Vydala:

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286, 777 577 739
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz